

Lojze Zupanc:

P A P I R

Naslednji dan so se vrnili. Spet so naložili krclje na sani in jih odpeljali z Goličave. To se je ponavljalo iz dneva v dan skozi dva tedna. Vse dotle, dokler niso odpeljali s poseke vse do poslednjega krclja.»

»Kam pa so vozniki odpeljali tiste krclje?« je vzdihnila limona.

Ne meneč se za neučakano radovednost praznoglave limone, je papir za-

mišljeno mrmral dalje: »Daleč proč od Goličave je bila vas z železniško postajo. V bližini te postaje je bil obsežen prostor. Tjakaj je lesni trgovec Lubadar zaukazal zapeljati krclje. Vozniki so zmetali smrekova debela na kup, odšli v trgovčevo pisarno po plačilo za štirinajstdnevno trdo delo in pognali konje drugam. Pri Lubadarju so opravili, drugje jih je čakalo drugačno delo.

Zdaj so prišli na vrsto Lubadarjevi delavci. Možje in fantje, vmes tudi nekaj žensk, vsi ti težaki so se s sekirami in kosirji v rokah podali na trgovčev prostor. Tamkaj so potlej majali krclje, dokler niso bili vsi lepo obeljeni.

To delo sicer ni bilo težko, zato pa tem bolj neprijetno. Vsi delavci so bili po rokah in po obleki lepki od smrekove smole, ki se je pri majanju cedila izpod skorje.

Ko so bili vsi krcљи obeljeni, so jih delavci nažagali na meter dolge komade. In potlej je pisal trgovec ravnateljstvu papirnice sledeče pismo:

Veleugledno ravnateljstvo!

Vljudno vam sporočam, da imam na zalogi deset vagonov smrekovega lesa, obeljenega in nažaganega na meter dolge krclje. Les je izvrstno uporaben za pridelovanje celuloze oz. lesovine. Je brez grč in ima po predpisih 15 do 20 cm v premeru.

Prosim vas, sporočite mi z obratno pošto kupno ceno, po kateri kupujete les. V ugodnem slučaju vam rade volje omenjeno količino lesa takoj dostavim.

Pričakujem vašega cenjenega odgovora in pišem z odličnim spoštovanjem

Janko Lubadar,
lesni trgovec

Poljane, 7. decembra 1938

Zaradi velikih naročil je papirnica prav tisti čas rabila velike množine smrekovega lesa za pridelovanje celuloze. Zato je ponudbo trgovca Lubadarja tovarniško ravnateljstvo sprejelo ter mu takoj po prejemu njegovega pisma sporočilo, da plačuje tovarna les po 145 dinarjev za kubični meter. Ah, ko bi videli takrat trgovca Lubadarja, ko je prejel odgovor od ravnateljstva papirnice! Zadovoljno si je pomel roka in si našel cigaro. Še tisti dan je odšel na bližnjo železniško postajo k načelniku ter pri njem naročil vagon. Načelnik postaje je vzel naročilo na znanje in brzojavil v glavno prometno pisarno, naj takoj pošljejo na postajico Poljane deset tovornih vagonov.

Zadovoljen in vesel nad uspeho kupčijo, se je trgovec Lubadar napotil iz prometne pisarne na skladiščni prostor,

kjer so bili zaposleni njegovi delavci. Ogledoval si je delo in priganjal delavce, naj pohite.

»Le brž,« je rekel. »Mudi se. Do večera morate biti z beljenjem gotovi. Jutri bomo les naložili v vagon.«

Naslednji dan zvečer so bili vagoni naloženi z lesom. V vsak vagon so delavci naložili po 22 kubičnih metrov smrekovine.

Tedaj je besni lajež prekinil pripovedovanje. Vsi so videli, kako se v velikih skokih približuje smetišču pes, ki je bil stikal za odpadki. Niso se še dobro zavedli kako in kaj, že je bil ostradani pes pri njih. Ko je zagledal na smetišču kost, je skočil proti nji in čavsnil po njej. Kost je od strahu kar omedlevala. Zaječala je s tako milim glasom, da bi se je še kamen na cesti usmilil. K sreči ni bilo na njej niti mrvice mesa, zato je pes ni mrevaril. Nekajkrat jo je še povohal, potlej pa jo je pustil pri miru in jo ucvrl dalje, ne meneč se za njen jok.

Komaj pa se je oddaljil, je kost že pozabila na strah in trepet, ki jo je še malo prej imel v pesteh. »Potepuh! Požeruh!« je kričala za psom. Toda niti pes niti sosedje na smetišču se niso dosti zmenili za njeno jezljivo kričanje. Pes je s pobešeno glavo in venomer vohljajoč tekel proti barakam, limona, cunjja, papir in čevelj pa so bili od prestanega strahu pogreznjeni v molk.

Prvi se je čevelj otresel strahu. »Eh, preljuba kost,« je zamomljal z nizkim glasom, »za las je manjkalo, pa te bi bil pes zmelel pod ostrimi zobmi v prah.«

Ni se pustila zaničevati. »Kaj pa misliš!« je zavreščala. »Takle potepuh naj bi mene zdrobil? Da, če bi imel v gobcu ostre zobe, bi se me že lotil. Ampak ščene je staro ko greh in bi si polomilo še tiste škrbe na mojih rebrih, če bi se pravočasno ne premislilo.«

»Zakaj pa si potlej tako trepetala in ječala?« je zaježikala limona. »No, malo strahu ti ne bo škodovalo. Boš zanaprej vsaj malo bolj pohlevna.«

»Mir!« so zašepetale saje. »Kaj se pripravite! Vsi ste se bali psa. Tudi ti, limona!«

Zgodaj popoldne je še bilo, toda poznojesensko solnce se je že pričelo spuščati za gore. Smetišče je uričel zagrijati jesenski hlad. Nikomur se ni lju-

bilo govoriti. In za ta dan je bilo končano tudi papirjevo pripovedovanje.

2.

Ko so drugo jutro še vsi na smetišču spali, sta prišla v jamo deček in deklica. Bila sta iz barake. Oba sta imela vrečo v rokah. Sklanjala sta se in nekaj iskala, drug za drugim sta se korak za korakom počasi pomikala dalje.

Res sta iskala. Stikala sta za odpadki na smetišču, ki bi imeli še kakšno vrednost za bedno življenje barakarjev. Pobirala sta zavržene cunje, ki sta jih potlej doma oprala in prodajala cunjarju v predmestju.

Iznenada pa je čevelj zakričal: »Au! Pazi vendar, neroda, kam stopaš!«

Deček je bil pravkar stopil nanj.

Deklica je zagledala cunjjo, ki je poleg limone ležala na smetišču. Sklonila se je, jo pobrala in potlačila v vrečo. Cunjja je pričela kričati in se otepati, toda vsa jeza ji ni nič pomagala. Deklica je bila gluha za njeno vpitje.

Tako so tovariši na smetišču izgubili cunjjo.

»Da, da, takšna je pač naša usoda, da moramo biti, zavrženi na tem smetišču, še zmerom pripravljeni na vse,« je vzdihnila kost z žalostnim glasom, ko je deklica že odšla s cunjjo v vreči dalje.

Limona je pričela sitnariti, naj papir raje nadaljuje svojo zgodbo. Nič ni hotela razmišljati, preveč britkosti je že doživela na tem svetu. Papir je bil seveda dober in uslužen tovariš, zato ni hotel čakati, da bi ga moral še kdo na kolenih prositi, naj vendar pripoveduje. Rahlo se je odkašljal in pričel:

»Včeraj vem vam bil povedal, kako so Lubadarjevi delavci naložili smrekove krelje v vagon. Ko so delavci odšli, je noč zagrnila postajo in vagon, ki so na stranskem tiru čakali na prevoz v tovarno. Vso noč niso mogli zaspati. Pogovarjali so se in ugibali, kam jih bodo zapeljali.

Le kako so se naslednje jutro začudili, ko so zagledali visok železen voz, ki je ropotal, piskal in pihal oblake dima iz glave. Dirjal je po stranskem tiru proti vagonomo, kjer so bili naloženi krelji.«

(Daje prihodnjič)

Stana Vinšek:

Cvetna nedelja

Cvetna nedelja, najlepša v pomladi
težko te čakamo stari in mladi!
Polna si sonca in cvetk in zelenja
sapic dehtečih in hrepenenja.

Ko vse poljane cveto in livade
v duši zaklijejo nove nam nade
v srcih potrtih in žalostnih zrasede
upanje v nove, v lepše nam čase.

Butarce vežejo hrapave rok
za vse velike in male otroke;
trdno povezane butarce nase
voljno sprejemajo svoje okrase:

Jabolka zrasla v naših so krajih,
zlate oranže v južnih so gajih.
Pisani trakci so — tri kot z zastavo
rdeče žarijo in belo in plavo.

Palme ne širijo svoje vrhove
nad naše male, skromne domove;
butarce naše vežejo žene
iz zelenike temno-zelene.

Palme ne nosimo, le zelenike
v cerkev, in oljke prve mladike:
da vsaj nekoč ti dan boš veselja
z oljkovo vejico, Cvetna nedelja!

Golar Manko:

Legenda o čebelici

(Iz Prlekije)

To se je zgodilo takrat, ko sta hodila
po zemlji še Jezus Kristus in sveti Pe-
ter.

Nekoč sta prišla v neko vas, vsa zmu-
čena in lačna sta iskala gostoljubno hi-
šo, da se odpočijeta in utešita glad.

»Tu sem zavijva«, pravi sveti Peter
in pokaže na lepo, visoko zidano hišo,
ki se je ponosno dvigala iznad ostalih
s slamo pokritih koč. In vstopila sta.

»Ali duhaš, moj Gospod, kako prijet-
no diši po pečenih pogačah,« je vpra-
šal svetnik svojega učenika. Molče mu
je pokimal Jezus, ko sta popotna stopi-
le v izbo.

»Bog ti daj srečo, dobra žena,« jo je

pozdravil nebeški ključar in se ozrl na
mizo.

Gospodinja ju je pogledala nevoljno
in zamrmrala nekaj v odzdrav. Prav-
kar je potegnila iz peči zadnjo pogačo
in hitro pokrila dobroto s prtom, da jo
skrije pred lačnima popotnikoma.

»Lačna sva, dobra žena,« jo je popro-
sil sveti Peter, usmili se naju, dobri
Bog ti že povrne dobroto.«

»Nič še nimam pečenega, počakajta
na kruh, če se vama ne mudi,« se je
obregnila gospodinja in pokazala na se-
dem nepečenih kolačev kruha, ki so ča-
kali, da jih porine neprijazna babura v
peč.

»O, saj imaš tam pod prtom pečene kolače,« ji je ugovarjal sveti Peter in zapičil pogled v beli prt.

Gospodinja se je namrdnila: »Kar naprej pojdiva, če vama ni všeč kruh, za take potepuhe ne pečem pogač. Kar pojdiva in si poiščita drugod južino.«

Zalostno jo je pogledal Jezus in sveti Peter je globoko zavzdihnil.

»Pa počakajva« je menil Božji sin in se vsedel na klop, ki je stala v kotu izbe.

»Ta bo vajin, ko bo pečen,« reče gospodinja in pokaže na najmanjši kolaček, katerega je zamesila iz postržkov in ostankov testa.

»Kako neki se bova oba nasitila, saj bo komaj zame dovolj« je pomislil sveti Peter in suho požrl slino.

Jezus se je ozrl pobožno proti nebu, zmolil kratko molitev, napravil čez kolaček križ in položil nanj prste, da so se poznali na kruhu odtisi božje roke.

In glej čudo! Ko je porinila gospodinja kruh v peč, je pričel najmanjši kolaček čudovito naraščati. In ko je bil kruh pečen, je bil kolaček največji in v njem je blestel križ, katerega je napravil Jezus z roko.

Gospodinja je kar strmela v to čudežno početje in se ni mogla nagledati kolača, ki je bil kar za cel pečenj višji od ostalih kruhov.

»Nak, tega pa že ne dobita«, se je zarežala skopa žena, ko je hotel sveti Peter razrezati kruh in ga razdeliti med seboj. In že je nadaljevala sitna babura: »Kar tega vzemita, če hočeta, ali pa pojdiva dalje«, in je pokazala z eno roko na manjši kolač, z drugo pa vrata.

Sveti Peter pa ni hotel odnehati, pri-

šel se je pripraviti, da je kruh njun in da se ne dasta kar tako odpraviti.

Jezno je bliskala skopuha z očmi, ko je pričel še Jezus braniti svojo pravico.

Kakor kači ji je sikal jezik: »Kar tiho bodita, ven iz moje hiše, tu sem jaz gospodar in nihče mi ne bo ničesar ukazoval, kar ven, vidva potepuha!«

Zatem se je zgodilo nekaj, kar sam dobri Bog ni mogel odpustiti hudobni ženi: z loparjem je udarila Jezusa po roki, da se je pocedila rdeča kri iz rane. In glej! Rdeče kaplje so se spremenile v majhne živalice, v pridne čebelice in za kazen opikale hudobno kmetico po roki, s katero je udarila Jezusa.

Babura je prebledela. V hipu je spoznala, da stoji pred njo sam Božji Sin. Skesano je pokleknila pred Jezusa in s solzami v očeh prosila za odpuščanje.

Jezus se nasmehne in pravi: »Vstani žena, tvoj greh ti je odpuščen, toda obljubiti mi moraš, da ne boš nikoli več odganjala od sebe lačnih in trudnih ljudi.«

In ko je kmetica obljubila svetemu popotniku, da ne bo nikoli več zapustil noben revež lačen njene hiše, sta se popotna s kruhom napotila naprej.

V spomin na ta dan, pa letajo čebelice še danes od cveta do cveta in nabirajo sladke med.

Jožef Mihelič — dijak:

Meglicam

Kam pa plovete meglice
tako brzo čez goro,
ali greste morda gledat
kam je zlato sonce šlo.

Sončeca ne dohitite
če letite še tako:
saj bo jutri rano zjutraj
samo spet nazaj prišlo.

Sončeca me ne lovimo,
ta predaleč je od nas,
me le nosimo pozdrave
bratom daleč proč od vas.

Koliko jih je, ki v robstvu
še ihtijo za mejo;
in ko trdo skorjo kruha
reče tujec jim — skopo...

Jutrovčki pišejo

Dragi stric Matic! Najraje imam eno punčko. Vedno se z njo igram. Tako jo imam rada, da jo jemljem še s seboj v posteljo. Tudi jokati se zna. Zadnjič mi je padla na tla in dobila hudo rano na glavi. Prosila sem Jezuščka, naj m' jo ozdravi in oživi. Pa ji je sam glavo zamenjal. Najbrž mi žive ne zaupa.

*Desanka Kraker, uč. I. razreda
Leskovec pri Krškem.*

Dragi stric Matic! Prvič Ti pišem in prosim, da daš moje pismo v »Mlado Jutro«. Zelo rada ga imam. Rada bi Te videla, kakšen si. Povej, stric Matic, ali imaš res sivo brado? Od strička sem dobila punčko »Bredico«. Najraje se igram z mojo »Bredico«. V šolo rada hodim, pa le Tebi povem, da je večkrat hudo, ko moram zgodaj vstajati. Prav lepo Te pozdravlja

*Tatjana Runtič, učenka I. a raz.
osn. šole v Ljubljani.*

Dragi stric Matic, meni najbolj ugaja bela Ljubljana, moj rojstni kraj, v naši lepi domovini. Lepo Te prosim, ne vrzi mojega prvega pisemca v koš. Drugič Ti bom kaj več pisala. Te pozdravlja pridna čitateljica »Mladega Jutra«

*Stanovnik Marija, uč. I. e raz.
II. drž. real. gimn. na Poljanah, v Ljub.*

Dragi stric Matic! Jaz se pridno učim. Rad čitam lepe pravljice, najraje pa rišem. Risanje mi najbolj dopade. Ko bom velik, bi postal rad inženir. Hotel bi biti velik gospod in zaslužiti dosti denarja, da bi kupil avto. Pošiljam Ti tudi pobarvano sliko iz »Mladega Jutra«.

*Adolf Samarin, uč. II. raz. osn.
šole na Viču.*

Katera igrača mi je najljubša? Dragi stric Matic, da Ti odkritosrčno odgovorim: moja najljubša igrača je »Mlado Jutro«. Mnogo igrač sem že imel, a vsake sem se hitro naveličal. Odkar pa čitam »Mlado Jutro«, se z njim zabavam celo nedeljo popoldan. Pa tudi mamica je zelo vesela. Prej sem hodil ves dan po snegu in sem prišel ves moker domov, sedaj pa lepo

sedim pri mami in rešujeva Tvoje uganke in križanke. Moje prijatelje sem tudi že večkrat povabil k sebi, da smo skupaj čitali. Komaj čakam nedelje dopoldan, da skočim na pošto po »Jutro«, da imam potem zopet celo popoldne delo in zabavo z »Mladim Jutrom«. Dragi stric Matic, voščim Ti srečno in veselo novo leto in Te prav prisrčno pozdravlja Tvoj

*Vojko Lampreht, uč. I. m. š.
Ruše pri Mariboru.*

»Katero mesto naše domovine mi je najbolj všeč?« Split, največje pristanišče našega Jadrana, je ono najlepše mesto. Obala, porasla s palmami, polna ladjic, majhnih in velikih, ki venomer odhajajo in prihajajo. Lepe narodne noše selških deklet, stari Dioklecianov dvor, stara cerkev, ogromni spomenik ninskega škofa, večerna slika, vse to je tako lepo, da se mi zdi Split najlepše mesto naše lepe Jugoslavije.

*Kerševan Žarko,
dijak III. drž. real. gimn. v
Ljubljani.*

Dragi stric Matic! Vedno sem si mislil, da ni lepšega mesta kot je Gorica. Preteklo leto med počitnicami sem pa šel z mojo mamo v Jugoslavijo. Bil sem v Zagrebu in Ljubljani. Zagreb mi ugaja. Ljubljane pa ne bom nikoli več pozabil in zelo si želim, da bi smel tudi letos tja. Škoda, da ne morejo tja tudi vsi moji šolski tovariši, da bi se sami prepričali, kako lepa je Ljubljana. Zakaj mi še posebno dorade, ti bom povedal, ko te pridem obiskat. Lepo te pozdravlja

*Bojko Žvanut,
dijak v Gorici.*

Po tvoji želji, dragi stric Matic, Ti bom opisala moje najljubše mesto na Došenjskem in sicer je to Višnja gora z lepo izletniško točko Polževo. Mesto stoji na lepem hribčku. Sredi mesta je cerkev, okoli nje pa vrti, dehtečemu šopku enaki. Pod hribčkom je ravnina in iz njenih step se dviga klanec, na katerem je stal nekdanj lep grad »Jelodvor«. Pod klancom pa zvenijo pesmi kmetov in kmetic, ki opravljajo svoje vsakdanje delo na polju.

Od kdaj spoštujemo stare ljudi

Mnogo vode je že Krka odnesla v Črno morje, odkar spoštujejo kmetiči na njenem levem bregu, ob lepih vinskih goricah, stare ljudi. Bilo je pa takole:

Pomlad je prišla v deželico in s pomladjo tudi poljsko delo. Toda začetni niso mogli, ker je kar naprej deževalo. Marec je prošel v dežju, april, že itak moker mesec, je pa še posebno zalil ubogim kmetom polja. Šele z majem so pričeli z oranjem in kmalu je bilo žito zunaj. Nekega jutra se ljudje prebudijo in vidijo, da je huda slana pobrala mlado žito.

Kakor je bila pomlad deževna je bilo poletje suho. Na nebu se ni in ni hotel pokazati oblaček, ki bi prinesel dežja.

Poletje se je nagibalo k jeseni in na poljih ni bilo videti ničesar, kar bi ubogi kmet lahko pospravil. Tako so se kmetje morali pripraviti na lakoto.

Seveda, svoje stare navade, da bi stare ljudi spoštovali pa le še niso opustili. S težkimi kadmami, ki so jih rabili v zidanicah, so pokrivali starčke in starke, da ne bi bili v napatju mlajšim.

Zima je prešla s silnim mrazom in ljudje so koprneli po kruhu. Ko drugo pomlad niso imeli zrnja, da bi sejali, so

Pozor, Jutrovčki!

Če si želite za Velikonoč povest, ki bo polna dogajanj, napetih prizorov in čudovito lepih opisov divje prerijske in živalskega sveta, tedaj prosite starše, naj vam kupijo povest o volku Sivku, ki je nekaj let opravljal službo psa. V platno vezana in z mnogimi slikami okrašena knjiga stane samo 15 din in toliko bo očka že zmogel. Knjigo naročite lahko v knjižarni »Tiskovne zadržuge« ali pa neposredno pri založbi »Cesta« v Ljubljani, Knafljeva ul. 5.

obupano zrlj proti nebu, da bi jim ljubi Bog pomagal.

In res, kmetič se je domislil, da stari ljudje gotovo več vedo kot mladi in zato je vprašal nekega starca: »No, povej nam ti, ki si že dolgo na svetu, kje naj dobimo zrnja za naša polja?!« Starček, obnemogel od lakote, je dejal s pobitim, otožnim glasom: »Vzemite strešno slamo in omlatite jo. Tako boste dobili malo zrnja!« Kmetje so pobrali s streh vso slamo, jo omlatili in dobili so zrnje.

Tisto leto je pa bil Bog milostljiv in dobra letina je kmetom napolnila kašče.

Od tedaj na Dolenjskem spoštujejo stare ljudi, ker oni mnogo več vedo kot mladi.

Hvala Ludvik, dijak

Gustav Strniša:

Skobec

Ko se jeseni selijo ptice selivke v tople kraje, imajo natanko določeno smer. Moj prijatelj, doktor Bitenc, mi je pravil o skobcu. Gospod doktor je imel prej nizko, preprosto hišo in ptice so vsako leto nad njo hitele v daljne kraje. Ker je sam velik prijatelj narave, jih je vedno opazoval in dobro je videl, kako je neki skobec frčal zelo nizko.

Ko je drugo leto hišo vzdignil in še ni dal v okna šipe ker je čakal, da se je poslopje presušilo, je tisto jesen v jati selivcev neki skopec letel spet prav nizko. Tudi hiša mu ni bila napoti, temveč je letel naravnost in sicer skozi okno in pri drugi strani skozi nasprotno okno spet naprej.

Tretje leto je bila hiša dodelana. Nič več niso zijale prazne line v svet. V oknih so bile šipe. Sonce je zahajalo in sijalo vanje, da so žarele kakor zlato.

Tedaj je v zraku zafrfotalo. Skobec so se selili.

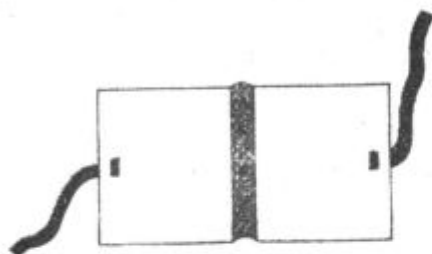
In spet se je najnižji, ki je šel po natančno isti poti kot prejšnje leto, zaletel v okno. Zdaj so bile v oknu šipe in ptica je trenutno obležala med oknom ter zakrvavela. Doktor je skočil k nji. A skobec se je še osvestil, zaprhutal je s kreljutmi in se pognal kvišku za svojimi tovariši.

Ko je sledeče leto prihajala jata skobcev, se ni nobeden več zaletel tako nizko. Ali je bil med njimi še nekdanji skobec, ali je med potjo poginil?

Kako uporabim prosti čas

Mapa za zvezke

Spet hodijo naši Jutrovčki v šolo. Mnogo dinarjev mora šteti mamica za šolske potrebščine, zato ni čudo, če je katerikrat slabe volje. Pridni otroci pa lahko izgotovijo mnoge predmete sami. Povedati vam hočemo, kako si napravite lično mapo za zvezke.

Odrežite dva kosa lepenke v velikosti mape, ki jo hočete narediti. Urežite si iz močnega blaga trak, ki naj bo tako dolg kakor mapa, širok pa 3 do 4 centimetre. Trak prilepite na vnanjo stran obeh kosov lepenke, tako da bo med obema kosoma do 2 cm razdalje. Zdaj prilepite trak in ga prerežite na dva enaka konca. V sredini lepenke, kjer se bo mapa zavezovala, napravite en cm od roba z nožem zarezo v širini traku, potegnite skozi njo trak in ga prilepite na notranji strani.

Zdaj okrasimo mapo. Obe platnici mape ovijte zunaj s papirjem ali blagom, tako da bo segalo ob robovih za 2 cm preko lepenke. Nato zavijajte robove papirja ali blaga in jih prilepite na notranji strani; tam, kjer je spleljan skozi lepenko trak, naj ta prevleka pokrije njegov konec. Ne pozabite potegniti drugega konca traku skozi prevleko!

Na notranjo stran mape nalepite dva bela papirja tako, da bosta pokrivala robove vnanjega ovojnega papirja in vso lepenko. Na eno stran si zdaj napišite urnik, na drugo pa ime, razred, šolo in stanovanje. Zunaj mapo lepo poslikajte ali oblepite z raznobarnim papirjem. Mapa je gotova. Pazite pa, da se vam lepilo posuši ter delajte počasi in natančno.

Listnica uredništva

Pozor, Jutrovčki! Naš natečaj zaključimo v prihodnji ševilki. Hkratu z imeni izžrebancev objavimo tudi razpis novega natečaja.

★

Stric Matie ni nič pozabil

Zadnjič je stric Matie prinesel svojim dečkom, ki se radi bavijo z elektriko, navodilo, kako se z majhnimi stroški sestavi prav preprost akumulator. Nekateri so si ga med tem že naredili in pišejo, da prav lepo deluje. Nekdo pa stricu Maticu očita, da je pozabil povedati, kako se naredi tista priprava, s katero se akumulator polni, ako je v hiši na razpolago samo izmenični tok.

Priprava, ki je potrebna v ta namen, se imenuje usmerjevalec in stric o njej nalašč ni pisal, ker je po eni strani precej draga v nakupu, po drugi strani pa spet preveč zapletene narave, da bi si jo zlahka sam sestavil. Usmerjevalci so ali mehanični, to je taki z gibljivimi deli, ali pa čisto električni. Da ne bo kdo hud. češ. da podcenjujemo njegove sposobnosti, ker smo dejali, da usmerjevalca ni tako lahko narediti, bodi povedano, da se mehanični usmerjevalci izdelujejo že vsa leta, kar obstoja radio, pa se je tovarnam šele zadnji čas posrečilo izdelati zares zanesljive modele. Dober mehaničen usmerjevalec je skoraj tako natančen izdelek kakor žepna ura.

Čisto električni usmerjevalci so preprostejši v sestavi. Zanje potrebujemo samo dva glavna dela: transformator in usmerjevalno patrono ali pa usmerjevalno elektronko. Transformatorja ni težko narediti, toda elektronke ali usmerjevalne patrone, ki bi bila pripravna za nas, stric ni mogel iztakniti v naših trgovinah za ceno, ki bi bila vsaj malo upravičena glede na kakovost našega akumulatorja. Je pa že pametneje usmerjevalec kar narejen kupiti, kakor pa z drugo robo delati poskuse ki morda niti prav uspeli ne bodo. Konec koncev je pa stvar taka, da se da z izmeničnim tokom narediti vse tisto kakor s tokom iz akumulatorja, razen nekaterih kemičnih poskusov. V ta namen je potreben samo primeren transformator ki spravi izmenični tok na tako nizko napetost da ni več nevaren. O priliki bo stric opisal kako si tak transformator sami naredimo.

Stefan Bukovec, dijak v Kozarščah: Tvojega pisma smo bili vsi veseli, in stricu Maticu si se še posebno vsedel v srce, ker tako lepo slovensko pišeš. — »Mladega Jutra« samega ne moreš naročiti. Dober list za našo mladino ki živi zunaj naših mejá, je »Zvonček«. Letna naročnina znaša 40 din. Naročiš ga lahko z dopisnico pri upravi »Zvončka«, Ljubljana, Frančiškanska ul. 6.

★

Mojca Lovšinova, dijakinja v Kočevju: Vprašaj me, kateri je kralj pevcév. Gigli ali Jan Kieपुरa. Obenem terjaš, da ti točno odgovorim, ker se zaradi tega prepiraš s svojo sošolko Vido. Torej, draga Mojca — po mojem mnenju je Benjamino Gigli gotovo boljši pevec od Jana Kieपुरe Vsekako ima bolj izšolan glas in je velik umetnik v pevski tehniki. Prijetnejši, toplejši, toda manj izšolan glas pa ima Jan Kieपुरa. Zdaj

si pa nikar več ne skočita v lase zaradi tega! Pristrčno Vaju pozdravlja stric Matic.

★

Popravek: V sestavku »Slovani v Evropi« (v zadnji številki našega lista) so med germanskimi narodi navedeni tudi Finci. Bralci naj si to nemočnost popravijo, kajti Finci niso germanski, temveč ugrofinski narod, ki ni z Germani v nikakem sorodstvu.

Rešitev križanke

Vodoravno: 1. kita, 5. Venera, 6. fes, 10. ata, 9. ak, 11. ad, 12. mn, 14. lira, 15. Ra, 16. ar, 18. in, 19. en, 21. na, 22. Suko.

Navpično: 1. kes, 2. in, 3. te, 4. ara, 5. vek, 6. ata, 7. fara, 8. Aden, 12. mir, 13. ura, 17. re, 18. ia, 20. ni, 21. no.

King, detektivski pes

19.

Zato so prišli naši prijatelji brez posebnih težav do ladijske ograje in se pripravili, da bi splezali v čoln, s katerim so bili prišli na parnik. Šele ko je stal Mulligan spodaj v čolnu, je opazil, da ni sam, ampak, da stoji pred njim eden izmed malopridnežev, ki mu hoče pripraviti kaj neprijeten sprejem. Mulligan ni utegnil misliti ne na dečka ne na psa; razbojnik, ki je bil že zavihtel težko veslo, da bi ga udaril, je priklenil vso njegovo pozornost na se.

20.

Toda ropar v čolnu je pazil samo na Mulligana in Jimmyja ne pa na Kinga, ki se je bil vzel s prednjima šapama na ograjo in takoj presodil položaj. Z velikanskim skokom je planil z ladje in zgrabil presenečenega tujca v čolnu za vrat.

(Dalje prihodnjič)